

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13040/2023
21.06.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници адвокати из Ортачког адвокатског друштва „Дражић, Беатовић и Стојић“ из Београда, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Снежана Дуњић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 320/22 од 16.11.2022. године, у седници одржаној 21.06.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 320/22 од 16.11.2022. године у преиначујућем делу и предмет **ВРАЋА** том суду у на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1196/21 од 03.12.2021. године, ставом првим изреке, није дозвољено ВВ приступање тужилји у овој парници предложено у поднеску од 02.12.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да на име свог доприноса за издржавање ћерке ВВ плаћа месечно износ од 30% од укупних редовних месечних примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, сваког 01. до 10.-ог у месецу за текући месец, почев од 12.10.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови или док се одлука не измени, исплатом на текући рачун законске заступнице малолетног детета, све ближе наведено у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж2 320/22 од 16.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду у делу става другог изреке, тако што је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно 15% од укупних редовних месечних примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, сваког 01. до 10.-ог у месецу за текући месец, почев од 12.10.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови или док се та одлука не измени, исплатом на начин ближе опредељен у том ставу изреке, док је у преосталом делу става другог изреке, у коме је одбијен тужбени захтев за исплату доприноса преко досуђеног износа до тражених 30%, за износ од 15% од укупних редовних месечних примања туженог умањених за порезе и доприносе и за обавезно социјално осигурање, жалба

тужиле одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је закључио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1566/18 од 23.12.2020. године, разведен је брак између тужиле и туженог, вршење родитељског права над малолетном ћерком ВВ поверено је мајци, а уређен је начин и модел одржавања личних односа између туженог и малолетног детета. Одлука у том делу није предмет ревизије. Остало је нерешено регулисање обавезе странака на издржавање ћерке ВВ, која је рођена ...2003. године. У време доношења побијане пресуде похађала је 13. разред приватне Интернационалне средње школе, где школарина на годишњем нивоу износи 12.500 евра, који издатак подмирује послодавац туженог, на основу Уговора закљученог између послодавца и туженог. ВВ живи у домаћинству са мајком и братом, сада пунолетним ГГ. Живе у кући која је заједничка тековина парничних странака и предмет је деобе у парничном поступку. Режијски трошкови за кућу износе и то за „Инфостан“ 13.000,00 динара (које трошкове плаћа тужени), за струју у просеку 5.000,00 динара и за интернет 3.000,00 динара. Месечни трошкови на име исхране за ВВ износе 20.000,00 динара, за хигијену 5.000,00 динара, за телефонски рачун и спорт укупно 5.000,00 динара. ВВ има проблеме са штитном жлездом, али у вези са тим не постоје додатни трошкови будући да су трошкове здравственог осигурања покривени приватним осигурањем које плаћа послодавац туженог. Првостепени суд је укупне потребне малолетне ВВ утврдио у износу од 58.000,00 динара месечно. У време доношења побијане пресуде, тужени је стар 53 године. У периоду од 2006. до 2014. године живео је и радио у Аустралији, а од августа 2014. године живи у Београду и запослен је у компанији „ДД“ са месечном зарадом око 490.000,00 динара. У току брака стечена је кућа на ... површине 200м² (у којој живе тужила и ВВ) и два стана у Аустралији, те моторно возило марке „BMW“ Х3, а тужилац је власник је моторног возила „Mercedes Benz А 180“ 2018. годиште, које је купио по престанку брачне заједнице. Тужени нема законску обавезу издржавања других лица, с обзиром да син странака ГГ стар 21. годину није на школовању. Живи у закупљеном стану за који закупнину плаћа 360 евра месечно, што са Режијским трошковима укупно износи 520 евра. Тужила је стара 55 година у време доношења побијане пресуде. По занимању је ... . До 2019. године била је власник козметичког салона са примањима око 36.000,00 динара месечно. Актуелно је незапослена. Врста послова које може да обави у Србији ограничена је, јер је њен матерњи језик енглески. Има приходе које остварује издавањем стана на ... површине 63м², који је њена посебна имовина, а закупнина за тај стан је 300 евра месечно. Власник је куће у Аустралији коју је добила на поклон од оца и издаје је за месечни износ од 2.400 аустралијских долара, од ког новца плаћа кредит и трошкове одржавања куће, те јој преостаје месечни износ од око 400 аустралијских долара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 160, 161. и 162. Породичног закона, полазећи од тога да потребе малолетне ВВ износе 58.000,00 динара месечно, које су по врсти уобичајене за децу њеног узраста, а по висини у складу са социјалним статусом породице порекла и 12.500 евра на име годишње школарине, те могућност тужиље да оствари зараду радним ангажовањем и бољим располагањем имовином коју има у свом власништву, као и од чињенице да је тужени све време доприносио издржавању заједничке ћерке од дана подношења тужбе износом од 30.000,00 динара и плаћањем износа од 12.500 евра годишње за ВВ школарину, трошкова „Инфостана“ за кућу где ВВ живи са мајком и братом у износу од 13.000,00 динара и да је подмиривао друге трошкове попут полагања возачког испита, куповине рачунара, гардеробе и парфема, закључио да је тужбени захтев за период од подношења тужбе 12.10.2018. године до ...2021. године, када је ВВ постала пунолетна, неоснован, јер је тужени исплатом наведених износа у потпуности извршавао своју законску обавезу издржавања тада малолетне ћерке. За период од ...2011. године, односно од пунолетства ВВ за убудуће, тужбени захтев је неоснован, будући да тужиља као мајка од момента стицања пунолетства малолетног детета нема више активну легитимацију за ову врсту спора.

Другостепени суд је, сматрајући да је чињенично стање правилно и потпуно утврђено али да је погрешно примењено материјално право из одредби члана 154, 160. и 162. Породичног закона, делимично преиначио побијану пресуду, тако што је побијаним делом обавезао туженог да на име свог доприноса за издржавање ћерке плаћа 15% од укупних редовних месечних примања. По становишту тог суда, наведеним износом, умањеним за порезе и доприносе, биће задовољене потребе ћерке парничних странака, имајући у виду утврђене потребе, породичне прилике и финансијске могућности тужиље и туженог као родитеља, а посебно станард туженог као дужника издржавања који се мора узети у обзир приликом одређивања висине издржавања детета у смислу одредбе члана 162. став 3. Породичног закона.

Врховни суд оцењује да је одлука у побијаном делу донета погрешном применом материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према одредби члана 67. Породичног закона – ПЗ („Службени гласник РС“, бр. 18/05... 6/15) право је, али и дужност родитеља да се старају о деци, до је према члану 154. и 160. став 1. истог закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Висина издржавања одређује се према потребама детета, као повериоца издржавања, како то прописује члан 160. став 2. истог закона, док могућност родитеља, као дужника издржавања, зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његових личних потреба, али и обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. ПЗ).

Издржавање детета је основна обавеза оба родитеља и изричито је прописана чланом 73. ПЗ, а ова обавеза произилази из садржине родитељског права (члан 68. став 2. ПЗ) и уско је повезана са њиховим правом и дужношћу да децу чувају, подижу, васпитавају и образују.

Врховни суд је становишта да, иако је другостепени суд правилно закључио да чињеница да је тужени све време уплаћивао одређене новчане износе на име издржавања детета, то не искључује обавезу суда да утврди постојање услова за издржавање детета. Међутим, другостепени суд је неправилно применио одредбу члана 162. Породичног закона, када се приликом одређивања висине обавезе туженог руководио првенствено

стандардом туженог као дужника издржавања и када је закључио да је досуђени износ од 15% минималан износ који се сходно Породичном закону може одредити. Такође је приликом доношења одлуке занемарио чињеницу да је ћерка парничних странака у току трајања поступка ...2021. године постала пунолетна, а што је од утицаја на питање активне легитимације у овом спору од тог момента. Према цитираним одредбама Породичног закона, дете има право на издржавање од оба родитеља, а другостепени суд је руководећи се одредбом о праћењу стандарда дужника издржавања, пропустио да доведе у везу досуђени износ издржавања са утврђеним потребама ћерке парничних странака. Међутим, довођењем у везу досуђеног издржавања са утврђеним потребама детета, произлази да је целокупна обавеза издржавања преваљена на туженог, те да новчаног доприноса другог родитеља, односно тужиље као мајке нема, а што је супротно законској регулативи да су у обезбеђењу средстава потребних за издржавање деце родитељи дужни да обострано учествују, с тим да се родитељу који врши родитељско право над дететом у допринос рачуна и свакодневно ангажовање на нези, чувању и васпитању. Дакле, тужиља као мајка је такође у обавези да учествује у задовољењу потреба малолетног детета плаћањем новчаног износа. При том, другостепени суд због заузетог правног становишта које је напред изнето, не оцењује ни могућности мајке као родитеља коме је дете поверено на самостално вршење права. Такође, уколико суд сматра да дете треба да ужива онај ниво животног стандарда који ужива један од родитеља, као давалац издржавања, морао је навести у чему се огледа животни стандард тог родитеља, те какве потребе малолетне дете може задовољити с обзиром на такав вид животног стандарда родитеља, а мимо утврђених потреба детета.

У поновном поступку, првостепени суд ће имајући у виду примедбе из ове одлуке донети правилну и закониту одлуку.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**